

26. september 2008

NORDSØPROVENU 50 MIA. KR. STØRRE END VENTET I 2015-PLAN

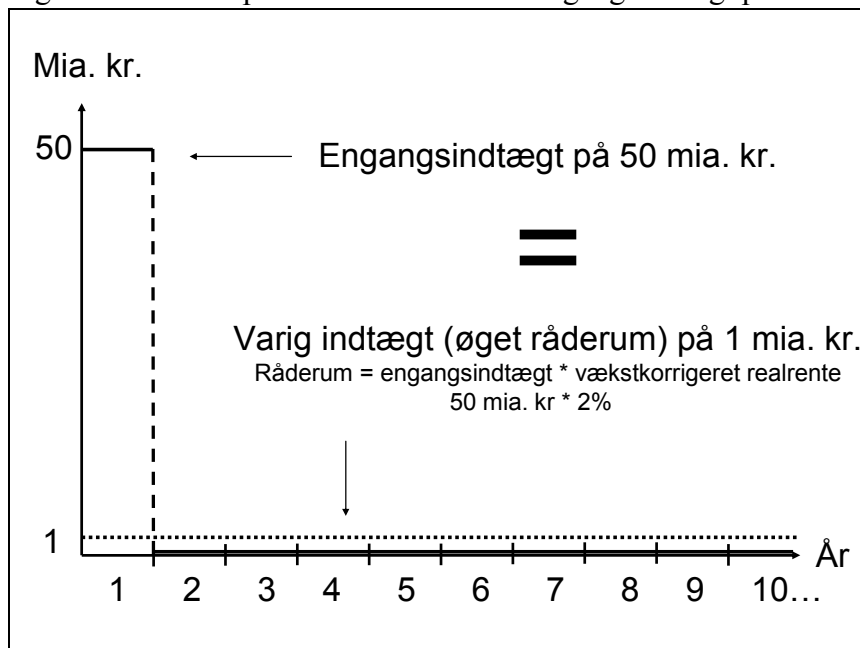
Resumé: *Finansministeriet opjusterer skatteindtægterne fra Nordsøen i forhold til 2015-planen svarende til, at man eksempelvis kan investere 50 mia. kr. i dag eller lette skatten permanent med 1 mia. kr. AErådet foreslår, at de uventede merindtægter investeres i bl.a. infrastruktur og grøn transport.*

Af Finansministeriets seneste Økonomiske Redegørelse fremgår det af side 174, at: ”med de aktuelle olieprisforudsætninger...lavere dollarkurs og ændrede produktionsskøn, er den varige virkning af Nordsø-provenuene i størrelsesordenen 1 mia. kr. højere end...oprindeligt var forudsat i 2015-forløbet.”

Den varige virkning også kaldet virkningen på råderummet er dog en hypotetisk størrelse, hvor man omregner olieindtægter år for år til en fast årlig indtægt i al fremtid fra og med i dag, dvs. en såkaldt annuitet. Omregningen fra råderum til indtægter i dag afhænger således af den diskonteringsfaktor, som benyttes, nemlig den nominelle rente fratrukket nominelle BNP-vækst (også kaldet den vækstkorrigerede realrente). I Finansministeriets 2015-plan antages den vækstkorrigerede rente til knap 2 pct.

Omregningen fra råderum på 1 mia. kr. til en engangsindtægt i dag sker således ved at dividere 1 mia.kr. med de 2%, hvorved man finder, at Nordsøprovenuet i Finansministeriets seneste prognose svarer i menneskepenge til 50 mia. kr. i dag. Det fremgår af figur 1.

Figur 1. Råderum på 1 mia. kr. svarer til engangsindtægt på 50 mia. kr.



Kilde: AErådet pba. Finansministeriets Økonomisk Redegørelse, august 2008 og Mod nye mål – Danmark 2015, teknisk baggrundsrapport, december 2007.

Der er imidlertid stor usikkerhed om beregninger af råderummet af Nordsøen. Dels er olieprisen en svær størrelse at skønne over. Det viser olieprisudvikling de seneste dage. Tilsvarende er der også stor usikkerhed dels om dollarkursens udvikling dels om olieproduktionen, der kan påvirkes af ny teknologi til udvinding. Alle forhold har betydning for hvor mange milliarder, der kan lægges i statskassen.

På grund af denne usikkerhed foreslår AErådet, at de 50 milliarder merindtægter, som ikke var indregnet i 2015-planen, løbende placeres i en oliefond og reserveres til investeringer i bl.a., infrastruktur og grøn transport, rene/energibesparende teknologi, vedvarende energi samt uddannelse i takt med, at man ser milliarderne i statskassen. Vi ved ikke, om de enorme olieindtægter, som staten får ind i disse år, blot er engangsindtægter, som vil forsvinde igen. Det afhænger som sagt bl.a. af olieprisens udvikling. Derfor er det en god idé at bruge pengene på investeringer, som er kendetegnet ved ikke at være permanente udgifter, eksempelvis investeringer i togskiner og signaler. Endvidere vil sådanne investeringer sikre, at fremtidige generationer også får gavn af det sorte guld fra Nordsøen, som forventes at slippe op om 30-40 år.

Alternativt til at investere de ekstraordinære og uventede 50 mia. kr. kan der gives en varig skattelettelse på 1 mia. kr. Det vil koste det samme for statskassen. AErådet mener dog, at det vil være hovedløst at bruge Nordsømilliarderne på skattelettelser. Skattelettelser har karakter af en varig belastning af de offentlige finanser – mens Nordsøindtægterne er usikre. Og bruges indtægterne på skattelettelser og derved på forbrug i dag, er det nuværende generationer, der får gavn af olieressourcerne.

AErådet mener, det vil være fornuftigt at lette skatten på arbejde, men til det må der findes anden finansieringskilde end Nordsøindtægterne. AErådets forslag til finansiering af en lettelse af skatten på arbejde finder man i Økonomiske Tendenser, august 2008.